

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **EURO CASH, s.r.o.**, so sídlom v Banskej Bystrici, ČSA 24, IČO: 36 637 301, v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. Ondrejom Sochorom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Prof. Sáru 3873/44, proti odporcovi **Z. S.**, bývajúcemu v Š., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom v Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom v Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, **o návrhu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11 Ro 217/2010**, o ktorom návrhu koná Okresný súd Prešov pod sp. zn. 10 C 131/2011, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 13. júna 2012, sp. zn. 10 Co 21/2012 a o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2013, sp. zn. 20 Co 15/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **z a m i e t a .**

Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2013, sp. zn. 20 Co 15/2013 a uznesenie Okresného súdu Prešov z 28. augusta 2012, č. k. 10 C 131/2011-60 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

V konaní o návrhu odporcu na obnovu konania Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 12. januára 2012, č. k. 10 C 131/2011-39 odložil vykonateľnosť rozhodnutia o veci – platobného rozkazu Okresného súdu Prešov z 25. novembra 2010, č. k. 11 Ro 217/2010-14. Rozhodnutie o nariadení odkladu vykonateľnosti odôvodnil tým, že je „pomerne pravdepodobné“, že vzhľadom na neprijateľné zmluvné podmienky v Zmluve o rezervácii finančných prostriedkov účastníkov z 27. mája 2010, ktorá bola právnym

základom vydania rozhodnutia o veci samej (platobného rozkazu), bude návrhu na obnovu konania vyhovené.

Krajský súd v Prešove konajúci o odvolaní navrhovateľa (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 13. júna 2012, sp. zn. 10 Co 21/2012 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že návrh na odklad vykonateľnosti zamietol. Nestotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že v prejednávanej veci bolo potrebné nariadiť odklad vykonateľnosti rozhodnutia o veci. Poukázal na to, že odporca ako dôvod obnovy konania uvádza dôvod vzťahujúci sa k predpokladom, za ktorých bol platobný rozkaz vydaný. V skrátenej konaní podľa § 172 až § 175 O.s.p. sa ale dokazovanie nevykonáva. Poukázal tiež na to, že odporca nepodal proti platobnému rozkazu odpor a v exekučnom konaní nenavrhol ani odklad vykonateľnosti exekúcie. V dôvodoch svojho rozhodnutia tiež uviedol, že súd prvého stupňa nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Z dôvodov jeho rozhodnutia totiž nevyplýva, že by pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na nariadenie odkladu vykonateľnosti hodnotil „nový dôkaz“ (televíznu reportáž o nekalých praktikách navrhovateľa pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv), ktorým odporca odôvodňoval svoj návrh, ale sa zaoberal „starým dôkazom“ - Zmluvou o rezervácii finančných prostriedkov, a teda odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa sa týka skutočnosti, ktorá bola odporcovi, navrhujúcemu obnovu konania, známa v čase vydania platobného rozkazu.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odporca podal dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p.; dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací dôvod spočívajúci v odňatí možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) vidí odporca v tom, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 213 ods. 2 O.s.p. ho nevyzval, aby sa vyjadril k zmene v právnom posúdení veci, ktorá zmena sa na dôvažok, nad rámec návrhu na nariadenie odkladu vykonateľnosti a rozhodnutia súdu prvého stupňa, týka už posúdenia veci samej, dôvodnosti návrhu na obnovu konania. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto odporca považuje za prekvapivé, ale aj za arbitrárne. Odporca v ďalšom odporuje záverom odvolacieho súdu, že v konaní o veci samej mal navrhnúť odklad exekúcie a podať odpor proti platobnému rozkazu.

Navrhovateľ navrhol dovolanie odporcu zamietnuť.

Súd prvého stupňa potom uznesením z 28. augusta 2012, č. k. 10 C 131/2011-60 návrh na obnovu konania zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že nie sú splnené podmienky obnovy konania, pretože televízna reportáž sa síce zaoberala zmluvnými podmienkami podobnými, aké boli v zmluve účastníkov, s týmito podmienkami sa ale súd mal možnosť oboznámiť a vyhodnotiť ich už v konaní o veci samej, čo aj urobil a vydal platobný rozkaz. Tiež poukázal na to, že odporca sa riadne nestaral o ochranu svojich práv, keď proti platobnému rozkazu nepodal odpor a nesplnil teda svoju povinnosť tvrdenia. „Pokiaľ účastník zo svojej viny neuplatnil určitú skutočnosť v pôvodnom konaní, je vylúčený aj s dôkazmi, ktoré majú túto skutočnosť preukázať“, uviedol tiež v dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvého stupňa.

Odvolačí súd, konajúci o odvolaniach účastníkov a vedľajšieho účastníka (ktorý medzitým vstúpil do konania) uznesením z 30. apríla 2013, sp. zn. 20 Co 15/2013 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že obnovu konania povolil. Dospel k záveru, že CD nosič s odvysielanou reportážou zo dňa 20.11.2010 o nekalých obchodných praktikách dodávateľa (navrhovateľa) je novým dôkazom, vyplývajú z neho nové skutočnosti, ktoré odporca nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní, a pritom môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie o veci. Odvolačí súd tomuto dôkazu „o systémovosti nekalej obchodnej praktiky prisudzuje značnú relevanciu do tej miery, že predstavuje práve ten dôkaz, ktorý tu v čase rozhodovania bol (existoval), ale spotrebiteľ o tom nevedel.“ Navrhovateľ nepreukázal, že by odporca v základnom konaní mal vedomosť o tomto dôkaze. Tým je podľa odvolacieho súdu naplnená skutková podstata obnovy konania, pretože existuje relevantný dôkaz a odporca z procesného hľadiska nezavinil, že sa s ním súd nemohol oboznámiť. Dodal, že nemá dôvod spochybňovať dodržanie 3-mesačnej subjektívnej lehoty (§ 230 ods. 1 O.s.p.) vzhľadom na to, že sa o dôkaze zakladajúcom dôvod obnovy konania odporca dozvedel 25. mája 2011 a návrh podal 7. júna 2011. Odvolačí súd nepochybuje ani o „priaznivosti“ rozhodnutia, ktoré môže obnova konania privodiť pre navrhovateľa obnovy konania (odporcu).

Proti uzneseniu odvolacieho súdu navrhovateľ podal dovolanie. Odôvodnil ho dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p.; dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa navrhovateľa spočíva ostatne uvedený dovolací dôvod, ktorý popri § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tiež zakladá prípustnosť jeho

dovolania, v tom, že súdy prejednali vec bez nariadenia pojednávania, hoci pre taký postup tu neboli zákonné dôvody, nedoručili mu spolu s návrhom na obnovu konania (o čo musel na dôvažok požiadať sám) aj jeho vo veci relevantné prílohy, najmä elektronický nosič, ktorý pravdepodobne obsahuje reportáž z 20. novembra 2010, ktorej odvolací súd prikladá rozhodujúci význam. Podľa navrhovateľa spočíva (iná) vada konania v tom, že súdy nespĺnili ani svoju poučovaciu povinnosť v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. v spojitosti s ustanovením § 114 ods. 2 O.s.p. V ďalších častiach dovolania navrhovateľ spochybňuje záver odvolacieho súdu, že niet dôvodu spochybňovať dodržanie 3-mesačnej lehoty podľa § 230 ods. 1 O.s.p., keďže tvrdenie odporcu o tom, kedy sa dozvedel o dôvode obnovy nebolo preukázané žiadnym dôkazom a napáda závery právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Tvrdí najmä, že odporca v sporovom konaní nemal postavenie spotrebiteľa, a preto sa na neho nevzťahovala úprava tzv. spotrebiteľského práva, ktorá skutočnosť vylučuje aj účasť vedľajšieho účastníka v konaní. Z uvedených dôvodov navrhovateľ navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, a pre rovnaké vady aj uznesenie súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Tiež žiada zaviazať odporcu a vedľajšieho účastníka na náhradu trov dovolacieho konania.

Odporca ani vedľajší účastník sa k dovolaniu navrhovateľa, ktoré im bolo doručené 19. júla 2013, nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže dovolaniami sú napadnuté uznesenia odvolacieho súdu (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolania smerujú proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel k záveru, že dovolania sú síce prípustné podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p., keďže napádajú uznesenia odvolacieho súdu, ktorými boli zmenené uznesenia súdu prvého stupňa, opodstatneným ale je iba dovolanie navrhovateľa, nie však aj odporcu.

1. Odporca napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu z 13. júna 2012, sp. zn. 10 Co 21/2012, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa o nariadení odkladu vykonateľnosti rozhodnutia o veci (platobného rozkazu) tak, že návrh na odklad vykonateľnosti zamietol. Tvrdí, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237

písm. f/ O.s.p.) pretože v rozpore s ustanovením § 213 ods. 2 O.s.p. ho nevyzval, aby sa vyjadril k zmene v právnom posúdení veci, ktorá zmena sa, na dôvažok nad rámec návrhu na nariadenie odkladu vykonateľnosti a rozhodnutia súdu prvého stupňa, týka už posúdenia veci samej, dôvodnosti návrhu na obnovu konania, z ktorého dôvodu považuje napadnuté rozhodnutie za prekvapivé a naostatok aj za arbitrárne.

Podľa dovolacieho súdu žalobca vytýka vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. neopodstatnene, pretože aplikácia ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. na danú vec, v štádiu rozhodovania o návrhu na nariadenie odkladu vykonateľnosti rozhodnutia o veci ani neprichádzalo do úvahy.

Ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili (§ 213 ods. 2 O.s.p.).

V zmysle citovaného ustanovenia právnym predpisom, ktorý pri doterajšom rozhodovaní *nebol použitý*, je právny predpis o ktorého výklad a použitie nežiadal v priebehu konania žiadny z účastníkov konania. Ustanovenie právneho predpisu je pre vec *rozhodujúce* vtedy, keď odvolací súd mieni toto ustanovenie urobiť právnym základom pre rozhodnutie *vo veci samej*.

Rozhodnutie o nariadení odkladu vykonateľnosti rozhodnutia o veci (ktoré naostatok môže súd vydať aj bez návrhu účastníka konania) ale nie je rozhodnutím „o veci“ ako to má na mysli označené ustanovenie. Okrem toho, pri prípadnom rozhodovaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolací súd neaplikuje *iné* ustanovenie právneho predpisu. Možnosť nariadenia odkladu vykonateľnosti rozhodnutia o veci upravuje iba jedno ustanovenie a pri rozhodovaní o ňom nemožno uvažovať o odlišných ustanoveniach (v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p.) modifikujúcich pravidlá nariadenia odkladu (viď uznesenie ÚS SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011). Takýto názor je aj v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (napr. Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok – Komentár, Nakladateľství C. H. Beck, 2009, str. 635). Procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie odkladu vykonateľnosti rozhodnutia

o veci nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia, a preto postupom odvolacieho súdu nedošlo v prípade odporcu k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Procesným predpokladom odkladu vykonateľnosti rozhodnutia o veci podľa § 233 O.s.p. je pravdepodobnosť vyhovievania návrhu na obnovu konania. Posúdenie pravdepodobnosti vyhovievania návrhu na obnovu konania patrí súdu, ktorý k záveru o pravdepodobnosti dospeje na základe obsahu spisu, najmä vychádzajúc z obsahu návrhu na obnovu konania a v ňom uvedených dôvodov obnovy. Nepochybne sa pritom musí do istej miery vypořiadat' aj s pravdepodobnosťou úspechu návrhu na obnovu konania („Ak je pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania vyhovie, ...“). Podľa dovolacieho súdu odporca preto neopodstatnene vytýka odvolaciemu súdu, že v dôvodoch svojho rozhodnutia sa dotkol aj posúdenia veci samej a dôvodnosti návrhu na obnovu konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia ustanovenia § 233 O.s.p., ktorá by bola popretím jeho účelu, podstaty a zmyslu. Nie je možné preto sa stotožniť ani s námietkou odporcu, že jeho dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je arbitrárne.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody dovolania odporcu proti uzneseniu odvolacieho súdu z 13. júna 2012, sp. zn. 10 Co 21/2012, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa o nariadení odkladu vykonateľnosti rozhodnutia o veci (platobného rozkazu) tak, že návrh na odklad vykonateľnosti zamietol. Preto dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

2. Navrhovateľ napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu z 30. apríla 2013, sp. zn. 20 Co 15/2013, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrh na obnovu konania tak, že obnovu konania povolil. Ako už bolo uvedené vyššie aj toto dovolanie navrhovateľa je prípustné (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a je aj dôvodné, pretože navrhovateľ opodstatnene tvrdí, že postupom súdom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (ktorá vada by naostatok zakladala prípustnosť dovolania aj bez ohľadu na splnenie podmienok jeho prípustnosti podľa § 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Podľa Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase rozhodovania súdov nižších stupňov, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná (§ 115 ods. 1). Návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí (§ 234 ods. 1). Ak súd zamietá návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariadiťovať pojednávanie (§ 234 ods. 2).

Z vyššie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že o návrhu na obnovu konania rozhoduje súd po nariadení pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť potrebuje na riadne objasnenie veci. Prípady, v ktorých môže súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, taxatívne ustanovuje § 234 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého môže ísť aj o prípad, keď zákon výslovne ustanovuje, že návrh je neprípustný (§ 229 O.s.p.). Ak sa však návrh na obnovu konania opieral o dôvod uvedený v § 228 ods. 1 O.s.p., ale tvrdený dôvod nebol preukázaný, nešlo o prípustnosť obnovy konania v zmysle ustanovenia § 234 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 229 O.s.p., ale o prípad vecného prejednania návrhu a súd mohol návrh na obnovu konania zamietnuť iba po jeho prejednaní na ústnom pojednávaní (porovnaj tiež uznesenie Najvyššieho súdu z 15. marca 2012, sp. zn. 3 Cdo 85/2011).

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa návrh na obnovu konania zamietol pre nedostatok zákonných podmienok pre obnovu konania (§ 228 ods. 1 O.s.p.). Pojednávanie však nenariadil, účastníkov nepredvolal, pričom odvolací súd k tejto vade neprihliadol.

So zreteľom na uvedený nesprávny postup súdov nižších stupňov dospel dovolací súd k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, ale tiež jeho opodstatnenosť.

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p. zrušil dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním zmenené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. So zreteľom na zrušenie týchto uznesení (z procesného dôvodu), nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti

námietky navrhovateľa, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. júna 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková